

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת

מדינת ישראל
משרד החינוך
הפקוח על הוראת מחשבת ישראל

יום ראשון י"ב אב תש"ף, 02/08/20

מחשבת ישראל ממי

לפניכם רשימת הנושאים למיקוד למידה בהתאם לנושאי יחידות הלימודים במחשבת ישראל ממי.

כמו כן רשימת [המינומנויות](#) בהתאמה להוראת לימודי מחשבת ישראל.

יחידות הלימוד	רשימת הנושאים הנלמדים	ירד במיקוד	המלצות חומרי עזר למורים להוראה היברידית	המלצות לדרכי הערכה חלופיות	תהליכי פיתוח מקצועי מלווים (לכל יחידות הלימוד)
<p>לכל יחידות הלימוד: כללי</p> <p>יחידה ראשונה / השכלה כללית (ט-יא) : "ובחרת בחיים" "מעגלי שייכות"</p> <p>יחידות מתקדמות לבחינה חיצונית: "את שאהבה נפשי" "שמונה פרקים לרמב"ם" "הטוב והרע בהגות היהודית"</p> <p>יחידות מתקדמות לבחינה פנימית: הגות ימי הביניים: "משנתו ההיסטורית של ריה"ל" "האדם במשנתו של רס"ג" "האדם בסיפור גן עדן על פי פרשנות הרמב"ן" האדם האידיאלי על פי משנת הרמב"ם"</p> <p>סוגיית חתך / הגות מודרנית: "משבר האמונה בעת החדשה" "אח-אחר-אחריות"</p>	<p>ראה בהמשך הטבלה, ובמסמך המיקוד המופיע באתר המפמ"ר</p>	<p>אתר יוטיוב למורי מחשבת ישראל-כולל "קצרצרים לתלמידים"</p> <p>שיעורים מוקלטים</p> <p>מגוון כלים מתודולוגיים לעזר:</p> <p>מכנס "בקיוון נכון" – על פי כלים ועל פי תחום דעת</p> <p>פדלט</p> <p>מנטימטר</p>	<p>מגוון הצעות בתיקיות השיתופיות, על פי הנושאים</p> <p>מאגר שאלות בגרות (כולל שאלות קורונה)</p> <p>הצעה ל"חדר בריחה" בנושא הרמב"ם</p> <p>הצעות נוספות עולות באתר מפמ"ר, בקב' הפייסבוק וקב' הווטסאפ שלנו</p>	<p>פיתוח מקצועי למורי ורכזי מחשבת ישראל ל30 שעות (יום היערכות, יום סיור לימודי, יום עיון בחנוכה, כנס שנתי ומפגשי זום לאורך תשפ"א)</p> <p>השתלמות "פנים מול פנים" במחשבת ישראל</p> <p>השתלמות מקוונת "אלוהים למתקדמים"</p> <p>השתלמות מורים חדשים-לבוגרי אופקים ולמורים שנה א-ג במערכת (בשיתוף עם אופקים)</p> <p>בית יציב – יוני תשפ"א</p>	

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת

מדינת ישראל
משרד החינוך
הפקוח על הוראת מחשבת ישראל

<p>הערה: פתיחת ההשתלמויות מותנות במספר משתתפים ובהתאמה לשנת הקורונה.</p>				<p>"תרבות ישראל ותרבות העמים במשנתו של מנדלסון" ועוד...</p>	
	<p>מגוון הצעות בתיקיות השיתופיות, על פי הנושאים</p> <p>מאגר שאלות בגרות (כולל שאלות קורונה)</p> <p>הצעה ל"חדר בריחה" בנושא הרמב"ם</p> <p>הצעות נוספות עולות באתר מפמ"ר, בקב' הפייסבוק וקב' הווטסאפ שלנו</p>	<p>שמונה פרקים: מגוון הרצאות וסרטוני "קצרצרים לתלמידים": https://www.youtube.com/playlist?list=PLeJddeZ_RjP6QHb8er-NeWEc1ymffa</p> <p>שיעורים מצולמים: שמונה פרקים-פרק חמישי</p> <p>שמונה פרקים-פרק שישי (האדם האידיאלי)</p> <p>שמונה פרקים -פרק שמיני</p>	<p>מבוא הסטורי לימי הביניים, מבוא למסכת אבות מושגים – מסכת אבות</p> <p>מושגים - פילוסופיה יוונית</p> <p>צורת האדם: רמב"ם, מורה נבוכים, א, ז, האם האדם הוא בעל חיים? יובל נח הררי, קיצור תולדות האנושות</p>	<p>שעורי מבוא: מבוא על הרמב"ם ויצירתו. מושגים – רמב"ם: האיש ויצירתו</p> <p>הקדמת הרמב"ם: שלמות רבה ואושר אמיתי (א-ב) שמע האמת ממי שאמרה (ג-ד) מושגים – חסיד, חסידות אתיקה (תורת המידות)</p> <p>פרק א: על נפש האדם וכוחותיה אחדותה של נפש האדם (א) הצורך בהכרת הנפש לשם תיקון המידות (ב) שיתוף השם בנפש האדם (ג-ד) חלקי הנפש (ה-ז, ט-י) המחלוקת עם המדברים על המדמה (ח) השכל -צורת הנפש (יא)</p> <p>מושגים – המדברים (הכלאם) מחויב, אפשרי, נמנע חומר וצורה</p> <p>פרק ב: מעלות ומגרעות</p>	<p>שמונה פרקים לרמב"ם</p>

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת

מדינת ישראל
משרד החינוך
הפקוח על הוראת מחשבת ישראל

			<p>מעלות ומגרעות בנפש (ד-ז)</p> <p>ביקורת הסגפנות (יב-יז) תפקיד המצוות (יז-יח) ר' נחמן מברסלב: מעשה בבן מלך שנפל לשיגעון</p> <p>בכל דרכיך דעהו (ח-ט) על ארבעת מיני השלמות האנושית (מורה נבוכים, ג, נד)</p>	<p>על שליטה עצמית ואחריות, הגדרות המעשה הטוב (א-ב) התלבטות לגבי ציווי על החלק השכלי (ג)</p> <p>פרק ג: על מחלות הנפש בין תכונות למעשים, מהי מחלת גוף ומהי מחלת נפש (א-ג) על המודעות לחולי והדרך לריפוי (ד-ו) בריאות ומחלה על פי ניטשה מתוך "במדע העליז"</p> <p>פרק ד: על ריפוי מחלות הנפש מהו מעשה טוב ומהי תכונה טובה (א-ה) האם ואיך ניתן לשנות את האופי (ו-יא) השלמות כמשימה מתמדת (כ, כב) על תכונות קצה רצויות - משנה תורה, ספר המדע, הלכות דעות ב, ה-י (בנספחים)</p> <p>מושגים – טעמי המצוות</p> <p>פרק ה: על הפניית כוחות הנפש אל התכלית חיים המכוונים לתכלית (א-ב) בריאות – אמצעי או מטרה? (ג-ד) כל אורחות החיים במבחן התכלית (ה, ז)</p> <p>פרק ו: המעולה או הכובש את יצרו? הצגת [החסיד] המעולה לעומת "הכובש את יצרו" (א) בין דעת הפילוספים ודעת חז"ל (ב-ג) ישוב הסתירה בין הדעות (ד-ו)</p> <p>מושגים – מושכלות ומפורסמות</p>
--	--	--	--	--

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת

מדינת ישראל
משרד החינוך
הפקוח על הוראת מחשבת ישראל

			<p>רמב"ם משנה תורה, יסודי התורה, ז, א, השל, "אלוהים מבקש את האדם"</p> <p>הקשר בין רצון האל ומעשי האדם ותפיסת הנס (ו-ח) עקרון הבחירה החופשית, ביסוסו במקרא והמסקנה המוסרית העולה ממנו (ט-י)</p>	<p>פרק ז: על המחיצות ומשמעותן משל המחיצות ומשלו (א-ב) תנאים והפרעות לנבואה (ג-ה) נבואת משה ומגבלות הנבואה (ו)</p> <p>פרק ח: על טבעו מלידה של האדם מצב האדם בלידתו (א) התנגדות לתפיסת הגזירה הקדומה (ב) דיון בתפיסת "הכל בידי שמים" (ה)</p>	
	<p>מגוון הצעות בתיקיות השיתופיות, על פי הנושאים</p> <p>מאגר שאלות בגרות (כולל שאלות קורונה)</p> <p>הצעה ל"חדר בריחה" בנושא הרמב"ם</p> <p>הצעות נוספות עולות באתר מפמ"ר, בקב' הפייסבוק וקב' הווטסאפ שלנו</p>	<p>את שאהבה נפשי - מגוון הרצאות וסרטוני "קצרצרים לתלמידים": https://www.youtube.com/playlist?list=PLeKjddeZ_RjSVrYNr7sXH6z3zgo-3Ebq</p> <p>שיעורים מצולמים: על קנאה, רכושנות ואהבה</p>	<p>פאולו קואלו, האלכימאי (שפת האהבה)</p>	<p>שער ראשון – פותחים באהבה אריך פרום, אמנות האהבה</p> <p>שער ראשון פרק א: אהבה ארצית ואהבה שמיימית מקרא: "ואהבת את ה' אלוהיך" שלוש מצוות האהבה בתורה: דברים ו, 4-9, ויקרא י"ט 17-18, 33-34</p> <p>רוזנצווייג, האם ניתן לצוות על האהבה? אפלטון, מאהבה חושנית לאהבת החוכמה, המשתה די-וידאש, בת המלך ויושב הקרנות</p> <p>מושגים – תורת האידאות, מסטיקה</p>	<p>"את שאהבה נפשי" - אהבה וזוגיות במחשבת ישראל</p>

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת

מדינת ישראל
משרד החינוך
הפקוח על הוראת מחשבת ישראל

			<p>מקרא – שיר השירים א', (הרקע למגילה) על מעמד שיר השירים" חז"ל, אבות דרבי נתן, א, א, משנה, מסכת ידים, ג, ה</p> <p>מושגים – רמב"ם</p> <p>מדרש : "האדם – שניים שהם אחד", בראשית רבה, ח</p> <p>סוד הזוגיות – תלמוד בבלי, סוטה, י"ז ע"א עזר, או כנגדו? תלמוד בבלי, יבמות, ס"ג ע"א</p> <p>איגרת הקודש, מיוחס לרמב"ן</p> <p>מושגים – פסיכואנליזה</p>	<p>שער ראשון פרק ב: האהבה בעקבות שיר השירים</p> <p>רמב"ם, משנה תורה, הלכות תשובה י, ג פרשנות על דרך הסוד- נשיקת הרוחות בספר הזוהר</p> <p>מושגים – פרד"ס, ספר הזוהר, עשר הספירות</p> <p>שער שני פרק א: אהבה וזוגיות הזוגיות בסיפורי בראשית, א-ב הרב סלובייצ'יק, איש האמונה הבודד: שניות האדם ושני סוגי זוגיות הארוס ככיסופים לאיחוד מחודש: מדברי אריסטופנס ב"המשתה" לאפלטון הארוס משמר את האחרות, לוינס, מתוך "אתיקה והאינסופי"</p> <p>מושגים – הרב סלובייצ'יק</p> <p>שער שני פרק ב: אהבה ומיניות האגדה על ר' חייא בר אשי, בבלי, קידושין, פ"א ע"א רמב"ם, מורה נבוכים, חלק ב, קטעים מפרקים לו, מ על המיניות בדרך האמצע, שמונה פרקים, ד אברבנאל, שיחות על אהבה פרויד, מרכזיותה של המיניות באהבת האדם</p> <p>מושגים – ר' יהודה אברבנאל</p>
--	--	--	---	--

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת

מדינת ישראל
משרד החינוך
הפקוח על הוראת מחשבת ישראל

			<p>מימוש הזוגיות-אשה או תורה? ריחיים על צווארו ויעסוק בתורה? בבלי, קידושין, כט, ע"ב בס עזאי, תוספתא, יבמות, ח, ה הבתולה מאלג'יר: הרב משאש "נחלת אבות"</p> <p>פרוס, אמנות האהבה (בין אהבה עצמית לאנוכיות)</p> <p>שיר השירים-קראתיו ולא ענה לי, ה, 6-2 הרב סולובייצ'יק, איש ההלכה, גלוי ונסתר</p> <p>אריך פרוס, אמנות האהבה</p>	<p>שער שני פרק ג: זוגיות בין אלוהים וישראל ספורו של הרב רחומי: בבלי, כתובות, סב ע"א</p> <p>שער שלישי: היש "מחיר" או "גבול" לאהבה? בין אהבה תלויה לאהבה שבלתי תלויה, משנה, אבות, ה, טז פירוש המשנה, רמב"ם ר' יוסף אלבו סולם הצרכים של מאסלו</p> <p>מושגים – נרקיסיזם</p> <p>שער רביעי: מעגלי התקרבות והתרחקות באהבה בין אהבה ליראה: רמב"ם, משנה תורה, הלכות יסודי תורה, ב, א-ב, הלכות תשובה, י, ו</p> <p>שער חמישי: על קנאתם של אוהבים</p>	
--	--	--	---	--	--

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת

מדינת ישראל
משרד החינוך
הפקוח על הוראת מחשבת ישראל

			<p>פרשת לילית : מקרא ומקבת מדרשי אגדה פרשנות פסיכואנליטית ללילית</p>	<p>זוהר, בהשוואה לר' יהודה ממודינא, צמח צדיק (ביקורת הקנאה) שער שישי: על פיתוי ואהבות אסורות שירי השירים, ה', 5-7 אילנה פרדס, קריאה פמיניסטית של האשה המפתה</p>	
	<p>מגוון הצעות בתיקיות השיתופיות, על פי הנושאים מאגר שאלות בגרות (כולל שאלות קורונה) הצעה לייחדר בריחה" בנושא הרמב"ם הצעות נוספות עולות באתר מפמ"ר, בקב' הפייסבוק וקב' הווסטאפ שלנו</p>	<p>הטוב והרע בהגות היהודית – מגוון הרצאות וסרטוני "קצרצרים לתלמידים" בערוץ היוטיוב שלנו: https://www.youtube.com/playlist?list=PLekJddeZ_RiKxQyH7T9nNjHbP8AHL3Tf שיעורים מצולמים: הטוב והרע בהגות חז"ל- יצר הרע ותורת הגמול ארבעה שנכנסו לפרדס הטוב והרע בחסידות הרב סולובייצ'יק חלק א חלק ב</p>	<p>הפגישה בסמארה-מעשיה מוסלמית סופית עמדת ר' חנינא: א. בבלי, חולין, ז ע"ב ב. בבלי, שבת, קנ"ו, ע"א רבי עקיבא: אבות, ג, טו ופירוש עובדיה מברטנורא הסיפור על בתו של רבי עקיבא ברוך שפינוזה, אתיקה הטוב והרע בבריאה: בבריאה (א) בגן העדן (ב-ג), קין והבל – הטוב הרע והאח</p>	<p>פרק ראשון: שאלת הגורל והבחירה החופשית עקרון הבחירה בספר דברים, ל פטליזם: אדיפוס שלמה המלך ומלאך המוות, בבלי, סוכה בחירה חופשית: הרמב"ם, שמונה פרקים, ח דטרמיניזם: משל האבן, שפינוזה, איגרות מושגים – פטליזם, דטרמיניזם, שפינוזה פרק שני: הטוב והרע במחשבת המקרא תיאודיצאה במקרא: קויפמן, תולדות האמונה הישראלית תורת הגמול המקראית: שכר ועונש- ויקרא כו בעיית הגמול – תהילים צד סיפורו של איוב דמות השטן בספר איוב, קויפמן</p>	<p>"הטוב והרע בהגות היהודית"</p>

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת

מדינת ישראל
משרד החינוך
הפקוח על הוראת מחשבת ישראל

			<p>הטוב והרע והעולם הבא : תורת הגמול החז"לית עולם שכולו טוב, בבלי, חולין, קמב, ע"א (על הפסוקים מספר דברים, ה 16, כב 7-6) הללו בוכים והללו בוכים : בבלי, סוכה, נב, ע"א שלא על מנת לקבל פרס, משנה, אבות, ד, יז ו-א, ג הרמב"ם, משנה תורה, הלכות תשובה, י</p> <p>מושגים – ריה"ל</p>	<p>הנסיון של איוב כמבחן לתורת הגמול, צבי אדר</p> <p>מושגים – תאודיציאה</p> <p>פרק שלישי: הטוב והרע בעולמם של חז"ל מהו יצר הרע? בראשית ו, 5 בראשית, ח, 21 כרקע למושג "יצר" וכי יצר הרע טוב מאד? בראשית רבה, טז, פרויד: ארוס ותנטוס אם תהרגו זה את זה יחרב העולם" בבלי, יומא, סט ע"ב נמשלה תורה כסם חיים: בבלי, קידושים, ל ע"ב פרויד, על מבנה הנפש האמונה הדואליסטית: הדת הזורואסטרית והתורה הגנוסטית: ישעיהו מה כל הגדול מחברו – יצרו גדול הימנו: בבלי, סוכה, נב, ע"א הרחמן יצילני מיצר הרע: בבלי, קידושין, פא, ע"ב (ר' חייא בר אשי) יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום, בבלי, סוכה, נב, ע"ב</p> <p>מושגים – ארוס ותנטוס, דואליזם וגנוסטיקה</p> <p>פרק רביעי: הטוב והרע בימי הביניים רקע היסטורי לימי הביניים ולרמב"ם על מי מוטלת האחריות לעולם? רמב"ם, מורה נבוכים, ג, י על מושג ההיעדר, מורה נבוכים, ג, י</p>
--	--	--	---	--

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת

מדינת ישראל
משרד החינוך
הפקוח על הוראת מחשבת ישראל

			<p>ארבעה נכנסו לפרדס : הרב האי גאון על תלמוד בבלי, חגיגה כוחות הרוע בספר הזוהר (הסיטרא אחרא), זוהר, פרשת פקודי כלים שבורים ואור גדול - קבלת האר"י, ר' חיים ויטאל, "עץ חיים" מושגים – מיסטיקה</p> <p>ישעיהו ליבוביץ, אמונה בה' מול אמונה בעזרת ה', הערות לפ"ש</p>	<p>ההיעדר שבאחריותו של אדם, מורה נבוכים, ג, יא הסברו של ריה"ל לשאלת הרע וצידוק הדין, הכוזרי, מאמר שלישי, א, יא</p> <p>פרק חמישי: הטוב והרע בקבלה הקדמה: מבוא לעולמה של הקבלה, ובכלל זה ויליאם גיימס, החוויה הדתית לסוגיה ארבעה נכנסו לפרדס: תוספתא, חגיגה, בב, תפיסת הרע בקבלה (וההבדל בינה לבין הפילוסופיה), ישעיהו תשבי, פרקי זוהר</p> <p>מושגים – תורת הספירות</p> <p>פרק שישי: הטוב והרע בחסידות מבוא: הבעש"ט ותורת החסידות יעקובסון, על השניות בנפש האדם לפי החסידות הבעש"ט, אחיזת העינים (משל המחיצות) צוואת הריב"ש: סכנת העצבות המשתלטת רבי נחמן מברסלב: ליקוטי מוהר"ן, תנינא, כד: התיקון על ידי שמחה שירות הר"ן, מב: בין "לב נשבר" לבין "עצבות"</p>
--	--	--	--	--

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת

מדינת ישראל
משרד החינוך
הפקוח על הוראת מחשבת ישראל

			<p>אמונה באלוהים אינה משתנה בעקבות השואה</p> <p>קלונימוס קלמיש שפירא, אש קודש, דברים לפרשת חקת תשי"ב, 1942, ערעורה של תורת הגמול</p> <p>דו"ח על הבנאליות של הרוע, חנה ארנדט</p>	<p>פרק שביעי: הטוב והרע בעידן המודרני הרב סולובייצ'יק, גורל מול יעוד -קול דודי דופק</p> <p>מושגים – אקזיסטנציאליזם</p> <p>פרק שמיני: תגובות הגותיות לשואה פתיחה: השואה משבר אמונה אנושי ז'אן אמרי, אובדן האמון בעולם מעורבות האל בעולם והצדקתו בהגות החרדית – תגובות חרדיות לשואה: טייטלבוים, ויואל משה בהשוואה לטייכטאל, אם הבנים שמחה האנס יונס, מושג האלוהים אחרי אושוויץ ויקטור פרנקל, האדם מחפש משמעות</p> <p>פרק תשיעי: סימני אזהרה -----</p>	
--	--	--	---	---	--

למידה בונה אדם
המזכירות הפדגוגית
אגף א' מורשת

מדינת ישראל
משרד החינוך
הפקוח על הוראת מחשבת ישראל